

Vi får tingene til at ske

Energiakademiet (EA) på Samsø er en projektorganisation, der arbejder for bæredygtig omstilling.

Helt overordnet arbejder EA med en ambition om, at **Samsø skal opnå at være fossilfri i 2030**, tyve år før resten af Danmark har forpligtet sig på det samme.

Vi har en tykkertro på, at dette er muligt, og at det nok skal lykkes, så længe vi bestræber os på at praktisere utraditionelle partnerskaber. I EA får vi praktikerne og teoretikerne til at mødes, så projekterne bliver ført ud i livet. Vi skaber utraditionelle partnerskaber mellem mennesker, virksomheder, organisationer og instanser – vi får de rigtige folk sat sammen, så der kan ske bæredygtig omstilling.

Energiakademiet

– Vi får tingene til at ske

» *Vi er ikke på en mission for at redde isbjørnene på Arktis eller ændre klimaet – vi er på en mission, hvor vi siger, at det ikke er godt for os, at være afhængige af fossile brændstoffer.*

SØREN HERMANSEN

DIREKTØR, ENERGIKADEMIET

Indhold

VORES MÅLSÆTNINGER	7
VORES SAMSØ	8
VORES METODE	10
VORES HISTORIE	11
SEKRETARIATET	12
Det håndterer sekretariatet	14
UDTALELSER FRA INTERESSETER OG SAMARBEJDSPARTER	
Gregers Johansen Group Vice President Corporate Service, Grundfos	18
Bent Hansen Formand for Danske Regioner og regionsrådsformand i Region Midtjylland	20
Henrik Lund Professor, Department of Development and Planning, Aalborg Universitet	22
Søren Stensgaard Afdelingschef, Teknisk udvalg, Samsø Kommune	24
Mette Løkke Erhvervs- og Turistchef, Samsøs Erhvervs- og Turistcenter	26
Henrik Øster Landmand og formand for Samsø Landboforening	28
Mads Risom Kok på restaurant Skipperly i Ballen på Samsø	30

Vores målsætninger

På baggrund af den overordnede mission om, at Samsø skal være fossilfri i 2030 og vores tro på, at det er de utraditionelle partnerskaber, der skal skabe vejen dertil, har EA for indeværende en projektportefølje, der tæller mere end 20 aktive projekter, der alle omhandler bæredygtig omstilling.

Projekterne i EA's portefølje falder primært indenfor følgende tre strategiske målsætninger.

SAMSØ – FOSSILFRI Ø 2030

EA arbejder hen mod en meget håndgribelig og egentlig ganske lavpraktisk ambition: I 2030 skal Samsø være helt fri for brug af fossile brændstoffer. Dermed ikke sagt, at det er nogen let ambition at indfri.

SATELLIT-ØER

EA arbejder med at etablere nationale og internationale samarbejder og udveksling med andre lignende lokalsamfund. EA "eksporterer" primært den bløde viden – borgerinddragelse, information, relationsopbygning – og "importerer" tung viden i form af erfaringer med implementering af diverse tekniske løsninger.

RÅDGIVNING OG VIDENDELING

Hos EA arbejder vi med et bredt spektrum af energirådgivning for offentlige, kommercielle og private interessenter. Desuden arbejder vi med uddannelse, videndeling og kompetenceudbygelse med henblik på etablering af selvforsynende og fossilfrie lokalsamfund.

Hos EA er vi gode til at informere om bæredygtig udvikling, og vi er gode til at involvere borgerne i de konkrete projekter. Det er fordi vi ved, at medejerskab er alfa og omega, hvis vi skal lykkes med at bane vejen for en bæredygtig omstilling.

Vores Samsø

EA holder til på Samsø og har fokus på lokal bæredygtig omstilling på øen. Ambitionen og intentionen er, at Samsø bliver et udstillingsvindue for bæredygtig omstilling. Skalaen er i den forbindelse ikke en begrænsning. Det er en model, der kan kopieres både til andre lignende ø-samfund, men også en model, der kan skaleres op og applikeres regionalt, nationalt og internationalt.

Samsø er et lille samfund, hvor vi kender hinanden og nogenlunde ved, hvordan vi passer ind. På godt og ondt er der tale om et kammeratskab, hvor alle er afhængige af hinanden.

» *Jeg er interesseret i fællesskaber. Jeg tror på deres magt til at udrette noget, der er større end de enkelte individer, der indgår i fællesskabet. Jeg er interesseret i etableringen af en ny andelsbevægelse, som jeg tror og håber vil se dagens lys inden længe.*

SØREN HERMANSEN

DIREKTØR, ENERGIKADEMIET

Hos EA mobiliserer vi fællesskabet og faciliterer fællesskabets evne til at løfte komplekse opgaver i samarbejde mellem den enkelte borger, administrationen og det private erhvervsliv. Samsø er en ø med 3.700 indbyggere, der har evnet at gøre sig til nettoeksportører af energi, endda vedvarende energi fra især vind. Med 11 vindmøller på land og 10 ude i havet har øen skaffet sig et overskud af energi, som suppleres med biomasse og solanlæg. Opgaven er løst over en 15-årig periode ved fælles finansiering og fælles beslutningsprocesser. Samsø er blevet et internationalt symbol på muligheden for at forsyne sig med vedvarende energi og at gøre det gennem en selvorganiseret, folkeligt støttet indsats.

Og vi gør det på trods. På Samsø har vi en masse barrierer: lav indkomst, omvendt demografisk pyramide, bosætningsproblematikker osv. "Udkantsdanmark" hedder det, når hovedstaden kigger på os. Vi ser det anderledes, vi ser det som en mulighed for at stå sammen og skabe løsninger. Forkantsdanmark kunne man kalde det.

Vores metode

I forhold til omverdenen fungerer EA's arbejde på Samsø som eksempler på **best practice** til udbredelse i andre lokalsamfund og på landsplan. På vejen frem til definitionen af disse **best practices** skal der foretages en masse aktiviteter, tages chancer og gøres erfaringer.

EA's arbejde på Samsø tilbyder en platform, hvor eksperimenterne med bæredygtig omstilling ikke foretages i et lukket laboratorium eller som skrivebordsøvelse blandt analytikerne men derimod iværksættes i et lokalsamfund, der fungerer på markedsvilkår.

På Samsø er vi ikke forventet med, at der kommer nogen udefra og løser vores udfordringer. Som ø er vi vant til at skulle ordne tingene selv. Vi smøger ærmerne op og prøver os vejen frem. Nogle gange går det galt, men for det meste går det godt. Det er én af EA's kongstanker, at det er intelligent at udvikle og eksperimentere i en lille skala i et lokalsamfund, der er venligt stemt overfor forandringer.

Det er vigtigt at slå fast, at projektet ikke er et spørgsmål om at redde hele verden men et spørgsmål om at vise, at det er god forretning for et øsamfund som Samsø at satse på uafhængighed af fossile brændstoffer.

På et mere filosofisk plan arbejder EA for at bringe fællesskabet tilbage i fokus, da det ifølge EA's mangeårige positive erfaring er måden at engagere medborgerne og opnå succes.

Vores historie

EA har i forskellige former eksisteret siden 1997. EA's første store projekt var at gøre Samsø selvforsynende med vedvarende energi. Det projekt blev udviklet og realiseret i perioden 1997-2007, og i dag refererer vi til det som Samsø 1.0.

SAMSØ 1.0 **Selvforsynende med vedvarende energi**

Med 11 vindmøller på land og 10 ude i havet har øen skaffet sig et overskud af energi, som suppleres med biomasse og solanlæg. Projektet blev gennemført ved fælles finansiering og fælles beslutningsprocesser. Efterfølgende opnåede Samsø international berømmelse som symbol på muligheden af at omstille til vedvarende energi.

I årene umiddelbart efter 2007 fokuserede EA meget på kapacitetsopbygning, kompetenceudvikling og videndeling indtil et nyt og endnu mere ambitiøst projekt materialiserede sig.

SAMSØ 2.0 **Fossilfri i 2030**

Det helt overordnede projekt for EA i disse år er arbejdet frem mod realisering af Samsø som fossiluafhængig ø i 2030. Det er 20 år før, resten af Danmark har planlagt at være fossilfri. Denne ambition går under arbejdstitlen Samsø 2.0. Her har vi opstillet syv del-mål i skalaen fra det håndgribelige (Målsætning 1: Ingen fossil brændsel og drivmidler på Samsø) til det processuelle og relationelle (Målsætning 7: Udbygge og etablere partnerskaber). Man kan læse meget mere om disse konkrete målsætninger på vores hjemmeside www.energiakademiet.dk.

Sekretariatet

Energiakademiet er fysisk organiseret i et sekretariat, der har til huse i EA's energisikre hus udenfor Ballen på Samsøs østkyst. Midlerne til at drive sekretariatet kommer fra Klima- og Energiministeriets årlige bevilling, der udløber i 2015. Frafalder bevillingen, vil EA se sig nødsaget til at lukke sekretariatsfunktionen.

Konkret kan man sige, at den nuværende bevilling på 2,5 millioner pr. år er medvirkede til, at mindst det dobbelte beløb tilløber Energiakademiet

i projekttilskud fra EU og andre fonde. Mange fonde kræver, at selvfinansiering er en del af projektbeskrivelse. Med bevillingen kan EA tilvejebringe medfinansiering, og så er det lettere at finde den resterende finansiering i reglen i størrelsesforhold 1/3. Dvs. at 1 krone vi modtager som bevilling bliver til 3 kroner i vores projektudvikling.

» *Modtager vi ikke en ny bevilling fra Klima- og Energiministeriet vil vi se os nødsaget til at lukke Energiakademiets sekretariatsfunktion og dermed miste evnen til at samstyre de mange sideløbende projekter i EA's projektportefølje.*

SØREN HERMANSEN

DIREKTØR, ENERGIKADEMIET

Det vil på alle måder være u hensigtsmæssigt at skulle lukke sekretariatet, da det er en meget vigtig brik i EA's arbejde både indadtil og udadtil. Uden en sekretariatsfunktion vil EA være nødsaget til at køre projektporteføljen videre som enkeltstående projekter uden sekretariatets planlæggende og koordinerende indsats.

Dermed mindskes muligheden for at generere synergi mellem de enkelte projekter. Samtidig bliver det sværere at sikre, at projektporteføljen vedbliver at forfølge de primære strategiske ambitioner og den højere ambition om, at Samsø skal være fossilfri i 2030. Sidst men ikke mindst bortfalder sekretariatets meget vigtige funktion med at gearere fondsmidlerne og udvikle nye fremadrettede fondsansøgninger.

**– Uden bevilling,
intet sekretariat!**

Det håndterer sekretariatet:

For overblikkets skyld har vi listet de vigtigste funktioner som sekretariatet håndterer.

- Opfølgning, styring og koordinering i forbindelse med at realisere Samsø som fossiluafhængig ø i 2030
- Gearing af fondsmidler med henblik på at skaffe yderligere midler og projekter i hus.
- Sikre synergi, sammenhængskraft og videndeling mellem de forskellige projekter i EA's portefølje.
- Branding og content markedsføring af EA og Samsø som vartegn for bæredygtig omstilling.
- Samarbejde med Kommunernes Landsforening om kommunale energiplaner og aktivering af klimastrategier
- Opsamling og dokumentation af best practice i EA-regi.
- Afholdelse af from best to next practice workshops, hvor EA identificerer fremtidens udfordringer for EA, for Samsø og for arbejdet for bæredygtig omstilling.
- Koordinere og eksekvere foredragsvirksomhed og forestå besøg bl.a. på henvendelser fra State of Green og Udenrigsministeriet.
- Sikre at de projekter, EA tager ind i porteføljen og engagerer sig i, er i overensstemmelse med det strategiske sigte for Samsø 2.0.
- Konkret tæller sekretariatet fem fuldtidsansatte og nogle studentermedhjælpere.

Det er vores håb bl.a. på baggrund af argumenter fremsat i denne lille publikation at opnå forlængelse af bevillingen til EA's sekretariatsfunktion, så vi kan vedblive med at arbejde for bæredygtig omstilling.

Udtalelser fra **interessenter og samarbejds- parter**

Vi har interviewet en række samarbejds-partnere, meningsfæller, venner af huset og naboer. Vi har spurgt dem om deres relation til EA, om vores oplevelser sammen og om vores drømme og håb for fremtiden.

INTERVIEW MED

Gregers Johansen

Group Vice President Corporate Service, Grundfos

Gregers Johansen er ansvarlig for Grundfos' serviceforretning, der bl.a. har et stort fokus på energibesparelse. De tilbyder energitjek til kunderne og hjælper dem med at spare på energien.

Kan du fortælle om samarbejdet mellem Energiakademiet og Grundfos?

Det hele startede med, at Søren Hermansen holdt nogle indlæg her på Grundfos om Energiakademiets arbejde med bæredygtighed på Samsø. Den historie Søren fortæller om Energiakademiet, passer rigtig godt med den fortælling, vi går rundt og fortæller os selv her på Grundfos. Grundlæggende handler det om ansvaret for at aflevere en verden, der i bedre forfatning, end da vi modtog den.

»» *Grundlæggende handler det om ansvaret for at aflevere en verden, der i bedre forfatning, end da vi modtog den.*

Med det fælles udgangspunkt var det ganske naturligt at gå fra tale til handling og prøve at arbejde sammen om nogle konkrete projekter. Med Energiakademiets mellemkomst har vi fx været med til at installere en soldreven pumpe på Samsø Golfbane, og sammen med Energiakademiet har vi været inden og kigge på hele Samsø Kommune for at se, hvor de kunne spare noget energi ved at udskifte pumper.

Hvad har værdien af samarbejdet med Energiakademiet været for Grundfos?

Vi drager fordel ved samarbejdet på flere planer. For det første er det altid rart at udvikle noget med ligesindede – altså folk, der tror på det sammen som os selv, på muligheden af at gøre verden til et lidt bedre sted at være, om du vil.

»» *Laver vi en fejl, er det ikke verdens undergang. Og uden villigheden til at prøve nyt og også at fejle, så laver vi aldrig fremskridt.*

Mere konkret, så er det fantastisk privilegeret at få lov at arbejde på et sted som Samsø. Det er sådan et lille område helt omkranset af vand. Det er de perfekte betingelser for at teste en ny løsning af. Går det godt, er alt godt. Laver vi en fejl, er det ikke verdens undergang. Og uden villigheden til at prøve nyt og også at fejle, så laver vi aldrig fremskridt. På den måde er Energiakademiet rigtig gode til at få ting til at ske på Samsø.

»» *Det er ganske enkelt god reklame for Grundfos at være associeret med Energiakademiet.*

Og så er Energiakademiet og Søren Hermansen en virkelig god ambassadør for Grundfos. Søren er en gudsbenådet taler, og han er fantastisk til at formidle budskabet. Folk kommer fra hele verden for at høre ham tale om bæredygtig omstilling, og det er naturligvis godt for os at blive nævnt i den sammenhæng. Det er ganske enkelt god reklame for Grundfos at være associeret med Energiakademiet.

INTERVIEW MED

Bent Hansen

Formand for Danske Regioner
og regionsrådsformand i Region Midtjylland

Bent Hansen har været i politik siden 1981, hvor han blev valgt ind i Viborg Amtsråd. Som regionsrådsformand i Region Midtjylland er han valgt ind for Socialdemokraterne.

Hvad er karakteren af samarbejdet mellem Energiakademiet og Region Midtjylland?

Region Midtjylland og Energiakademiet samarbejder på flere niveauer. Århus Amt bevilgede tilbage i 2006 et rente- og afdragsfrit lån til opførelsen af Energiakademiet. Dette lån har Region Midtjylland overtaget. Region Midtjylland har støttet en række projekter, hvori Energiakademiet er deltager. Senest har Regionsrådet støttet projektet "Biogas 2020", som skal være med til at realisere Samsøs planer om, at få færgen mellem Hou og Samsø til at sejle på biogas. I regionen bruger vi også Energiakademiet til at bistå andre kommuner med deres omstilling til mere vedvarende energi. Omstillingen til vedvarende energi er ikke kun et spørgsmål om teknik og anlæg, men det handler også rigtig meget om den proces, der skal til for at kommunerne og energisektoren træffer de rigtige beslutninger. Til det formål er Energiakademiet en vigtig spiller.

Hvilken værdi skaber Energiakademiet for Region Midtjylland og regionerne?

Den vigtigste værdi som Energiakademiet skaber for Region Midtjylland er den synlighed og profilering de står for i forbindelse med omstillingen fra fossil energi til vedvarende energi. Her har Samsø været en god og praktisk case, som kan formidles til såvel beslutningstagere som almindelige borgere

uden den store tekniske indsigt. Samsø har været et foregangseksempel, som mange andre kommuner har brugt til at spejle sig i. Vedvarende energi er efterhånden kommet op på den politiske dagsorden i mange kommuner i regionen.

» *Samsø har været en god og praktisk case, som kan formidles til såvel beslutningstagere som almindelige borgere uden den store tekniske indsigt.*

Hvad er den overordnede samfundsmæssige værdi af Samsø Energiakademis arbejde og engagement?

Det kan være svært at opgøre den samfundsmæssige værdi af Samsø Energiakademis arbejde i kroner og ører, men der er ingen tvivl om, at de har haft en stor betydning for at den vedvarende energi har fået en så central placering i den samfundsmæssige debat.

» *Energiakademiet har haft en stor betydning for, at den vedvarende energi har fået en så central placering i den samfundsmæssige debat.*

Det er imponerende, at se de mange forskellige internationale beslutningstagere, som hvert år besøger Samsø for at høre historien om øens omstilling fra fossil til vedvarende energi. Uden Energiakademiet var de ikke kommet til Danmark.

INTERVIEW MED

Henrik Lund

Professor, Department of Development and Planning,
Aalborg Universitet

Henrik Lund er professor i Energy Planning ved Aalborg Universitet.
I mere end 25 år har han arbejdet med energisystemanalyse,
energiplanlægning og energioekonomi.

**Hvad er karakteren af samarbejdet
mellem Energiakademiet og Aalborg Universitet?**

Jeg kan godt lide at tænke på det som et gensidigt fordelagtigt forhold, hvor begge parter får noget ud af det. Fra universitets side får vi koblet os til noget praksis om vedvarende energi. Dels ved at sende studerende over til Samsø. Dels ved, at vi som forskere kan lave research og trække på Energiakademiets internationale netværk. Og den anden vej gælder det, at vi som forskere kan være med til at kvalificere og give input til den videre udvikling af Energiakademiets arbejde. Alt sammen naturligvis med fokus på 100% vedvarende energi.

**Hvad er den overordnede samfundsmæssige værdi
af Energiakademis arbejde og engagement?**

I en svær og kompleks proces som bæredygtig omstilling er det ekstremt vigtigt med konkrete initiativer. Front-runners som Energiakademiet viser, at vi allerede er godt i gang, så det ikke alt sammen fortaber sig i langsigtede planer. Det er ret unikt, at Energiakademiet er i stand til både at formulere en langsigtet strategi, og arbejde med de konkrete løsninger. Det viser, at vi allerede er i gang, at det kan lade sig gøre. Det skaber en fælles bevidsthed, hvor vi tør tro på og gå i gang med at realisere sådanne store projekter som grøn omstilling. Når man ser, at det faktisk er muligt i

en mindre lille skala, så bliver det mere realistisk at forestille sig, at et helt land kan følge trop.

» *Og så skal man ikke glemme hele branding-delen. Energiakademiet og Samsø er internationalt kendt som der, hvor 100% vedvarende energi rent faktisk sker!*

Og så skal man ikke glemme hele branding-delen. Energiakademiet og Samsø er internationalt kendt som der, hvor 100% vedvarende energi rent faktisk sker! Det trækker bl.a. dygtige internationale studerende til AAU som er interesserede i at arbejde med grøn omstilling og energi.

» *Front-runners som Energiakademiet viser, at vi allerede er godt i gang, så det ikke alt sammen fortaber sig i langsigtede planer.*

**Har du en lille anekdote
som du kunne tænke dig at dele ?**

I forbindelse med et forskningsprojekt med internationale deltagere – projektet hed CEESA – havde vi et møde på Energiakademiet. Tilfældigvis faldt det sammen med, at Hendes Majestæt og Hans Kongelige Højhed Prinsegemalen også skulle på besøg på Samsø og hos Energiakademiet. Søren Hermansen sagde, at vi bare kunne blive hængende, og så ville de Kongelige komme forbi. Og de internationale deltagere troede jo, at det var en joke. Men først kom bombhundene forbi, og så kom de kongelige!

Derefter gik vi over til at kalde projektet for The Royal CEESA Project.

INTERVIEW MED

Søren Stensgaard

Afdelingschef, Teknisk udvalg,
Samsø Kommune

Søren Stensgaard er afdelingschef for teknisk udvalg i Samsø Kommune, hvor han bl.a. har arbejdet med den nye færge mellem Samsø og Jylland. I 2010-11 var han daglig leder på Energiakademiet, hvilket bl.a. er med til at sikre et godt og tæt samarbejde mellem kommunen og Energiakademiet.

Hvordan ser Samsø Kommune på ambition om at blive fossilfri ø i 2030?

For os her i kommunen er fossilfri ø meget højt prioriteret og står meget højt på dagsordenen. Det er et utrolig spændende projekt, men også udfordrende arbejde. Vi er nødt til at tage en masse chancer – vi er ude og træde nogle stier, som andre ikke har trådt. Den gamle strategi – Samsø som vedvarende energi ø – bestod egentlig "bare" i at tage den bedst tilgængelige teknologi og applikere den på Samsø. Med fossilfri ø er det en helt anden snak. Her er vi helt fremme i bussen og afprøver de nyeste teknologier. På fossilfri ø-projektet er vi på spejdetur for resten af samfundet.

Hvordan er samarbejdet med Energiakademiet?

Når man sådan er ude og træde nye stier, er der alle mulige kløfter, man kan falde i og alle mulige farer, der lurer lige rundt om hjørnet. I det landskab er Energiakademiet rigtig gode til at være med til at løse udfordringerne. Én af Energiakademiets store bedrifter er, at de kan holde en proces på sporet, selvom den virker uoverskuelig og besværlig. De kan holde øjet på bolden i forbindelse med fossilfri ø-projektet. Og så er de gode til at knytte partnerskaber til spændende samarbejdspartnere. Sidst men ikke mindst

er de gode til at fortælle den gode historie og udbrede det gode budskab om bæredygtig omstilling.

» *Vi er nødt til at tage en masse chancer – vi er ude og træde nogle stier som andre ikke har trådt.*

Man kan også sige det sådan her. Hvis man skal lykkes med omstillinger – bl.a. miljømæssig omstilling – så skal man lykkes med følgende tre punkter: Man skal informere borgerne. Man skal involvere borgerne. Og man skal give ejerskab til borgerne. Og her må vi sande, at Energiakademiet er den perfekte organisation til at skabe den forankring hos befolkningen.

Er der et konkret projekt du vil fremhæve?

Nu du spørger, så kan jeg få mulighed for at nævne vores spritnye færge, som er EU's første gasfærge. Og ikke nok med det – vi har også etableret verdens første tankstation til at tanke færgen op. Vi er alle sammen mega-stolte af den færge. I 2018 tror jeg, vi har et biogasanlæg, der leverer gas til vores færge, og så har vi verdens første fossilfri-færge. Og vi laver det hele på markedsvilkår.

» *Energiakademiet er gode til at knytte partnerskaber til spændende samarbejdspartnere.*

Som kommune skal vi være villige til at træde nye stier og tage nogle chancer. Det med at lave en samlet plan er ret unikt. Vi vil tage en aktiv rolle i den her udvikling og ambition. Drivkraften handler om os selv. Det handler ikke kun om at redde verden. Det handler om uafhængighed. Om overlevelse for Samsø.

INTERVIEW MED

Mette Løkke

Erhvervs- og Turistchef,
Samsø's Erhvervs- og Turistcenter

Mette Løkke er Erhvervs- og Turistchef i Samsø's kommunale Erhvervs- og Turismecenter med kontor i Tranebjerg. Her varetages erhvervsfremme, erhvervsservice, sekretærfunktion for bosætning, innovationsråd og markedsføring samt turistinformation og bred turismemarkedsføring. Turisme er et vigtigt erhverv på Samsø.

Hvad betyder Energiakademiets arbejde for Samsø set fra et erhvervs- og turismefremmesynspunkt?

Energiakademiet arbejder for, at vi som ø og samfund bliver uafhængige. Og alle her på øen synes, det er en god ide. Det bibringer helt fantastisk til vores egen selvforståelse. Det er godt for en yderkommune som vores at gøre noget, som vi kan være stolte af. Det er intern og ekstern imagepleje. Med Energiakademiets hjælp er vi gået fra at være udkantsdanmark til at have mod på fremtiden.

»» *Med Energiakademiets hjælp er vi gået fra at være udkantsdanmark til at have mod på fremtiden.*

Vi vil gerne være kendt for bæredygtighed her på øen. Og det er Energiakademiet, der bærer den store del af den fortælling – godt nok i samarbejde med alle os andre, borgere, kommune osv. – men det er dem, der bærer fanen højest og flytter brandet frem ved nytænkning, gentænkning og alt det der. Her bærer Energiakademiet den alt overskyggende store del af arbejdet.

I vores målsætning og vision her på kontoret indgår bæredygtighed som et meget vigtigt parameter i vores markedsføringsplan. Vi vil bl.a. være kendt for at være Danmarks køkkenhave og vedvarende energiø.

»» *Vi vil gerne være kendt for bæredygtighed her på øen. Og det er Energiakademiet, der bærer den store del af den fortælling.*

Hvordan er relationen mellem Energiakademiet og Samsø's Erhvervs- og Turistcenter?

Den er rigtig god. Som jeg allerede har nævnt, gør de enormt meget for vores omdømme og brand. Men Energiakademiet er også rigtig gode til at trække folk til øen i ydersæsonen. De står for en stor del af den erhvervs-turisme, der besøger øen i april-maj, september-oktober og til dels november. Og så ligger det i hverdagen, og det er godt.

»» *Energiakademiet er rigtig gode til at trække folk til øen i ydersæsonen.*

Så fra et business-synspunkt passer det perfekt ind i porteføljen. Og så tiltrækker Energiakademiet besøgende fra hele verden, også udenfor de markeder som vi normalt satser på at markedsføre os overfor.

INTERVIEW MED

Henrik Øster

Landmand og formand for Samsø Landboforening

Henrik Øster er landmand på en stor gård i Sildeballe. Han er desuden formand i Samsø Landboforening, der er interesseorganisation og rådgivning for øens landbrug. Landbrug er et vigtigt erhverv på Samsø, der også går under kælenavnet "Danmarks køkkenhave".

Hvordan ser du på ambitionen om, at Samsø skal være fossilfri ø om kun 15 år?

Det er et ambitiøst projekt, og overlæggen er sat højt. Det skal jo være en win-win for alle, og vi landmænd skal stadigvæk kunne tjene penge. Men vi er venligt stillede overfor udfordringen og arbejder sammen med resten af øen hen mod den intention. Det er én af de rigtig fine ting ved Energiakademiet. De får landbruget, erhvervslivet og kommunen til at arbejde sammen på tværs.

»» *Energiakademiet får landbruget, erhvervslivet og kommunen til at arbejde sammen på tværs.*

Som samfund har Samsø tre ben at stå på – landbrug, turisme og energi-produktion. Og jo mere de tre forskellige "sektorer" kan samarbejde, des bedre. Det er godt for øen. Vi profilerer os på, at vi er en vedvarende energiø, og landbruget er en del af det med vindmøller på land og til vands, og fire fjernvarmeværker hvoraf et drives af landmænd.

Hvordan er samarbejdet mellem Energiakademiet og Samsø Landboforening?

Det er rigtig fint. Som forening arbejder vi bl.a. sammen på konkrete projekter som havvindmøllerne, vindmøllerne i det hele taget, fjernvarme og energi-hotellet Samsborg. Lige nu arbejder vi også på at få puttet griselort og kolort og grøntsagsaffald i vores nye færg. Vi har råvarerne til at få det til at virke, og vi tror på, at vi ved at tænke os om kan få det til at virke. Men det er godt nok et stort projekt for et lille samfund som Samsø.

Hvad tror du er hemmeligheden bag Samsøs succes med bæredygtig omstilling?

Jeg tror faktisk, at forklaringen skal findes i vores status som bønder og som øboere. Som bønder er vi født til at omstille os, og når man er ø, så er man nødt til at arbejde sammen med sin nabo og sine omgivelser, selvom man måske ikke kan lide vedkommende. Som ø ligger det i vores selvforståelse, at der ikke kommer nogen og fikser det for os, og så kan vi lige så godt selv komme i gang med at finde en løsning på problemet. Vi er ikke bange for det nye; grundlæggende så regner vi med, at når der sker noget nyt på øen, så er det godt for alle.

»» *Det vi har brug for, er en mand som Søren og et tiltag som Energiakademiet.*

En af de ting vi har brug for, er en mand som Søren og et tiltag som Energiakademiet. Søren er skide god i rollen som højskolemand, der kan samle alle om frivilligt at arbejde sammen mod et fælles mål, der ligger udover den enkeltes næsetip. Og Energiakademiet hjælper os med at stå sammen, når det alt sammen virker allermest uoverskueligt.

INTERVIEW MED

Mads Risom

Kok på restaurant Skipperly
i Ballen på Samsø

Mads er tilflytter til øen, men har efterhånden været kok på Skipperly i en årrække. Skipperly er en af Samsøs bedste restauranter beliggende ned til havnen i Ballen. For femten år siden blev det gamle byhus restaureret og omdannet til restaurant med fokus på lokalt producerede råvarer. Skipperly er ejet og drevet af Skipper, Pia og Mads. Vi talte med Mads over en stegt hvid fisk med hollandaise sauce og årets første asparges.

Hvad betyder Energiakademiet for din virksomhed?

I kroner og ører så gør Energiakademiet, at det er rentabelt for os her på Skipperly at holde åben i ydersæsonen altså april og maj samt september og oktober. Det er ikke kun positivt for vores omsætning som forretning; det er også med til, at Ballen by og øen som sådan holder åben nogle flere måneder om året. Så kan vi nøjes med at gå i hi i fem måneder i stedet for ni. Det er godt for turisterne, og det er godt for de lokale.

»» *Energiakademiet er en rigtig god historie for alle her på øen.*

Og så er Energiakademiet en af de helt store samtaleemner her på øen – og et emne som er rigtig interessant at tale med vores gæster om ved bordene. Energiakademiet er en rigtig god historie for alle her på øen.

ENERGIKADEMIET

Strandengen 1

8305 Samsø

Tlf. 8792 1011

Fax. 8792 1070

info@energiakademiet.dk

www.energiakademiet.dk

LAYOUT

e-Types Daily

TEKST

Morten Scholz

FOTO

Malene Annikki Lundén

Erik Paasch Jensen

Pil Christoffersen

